

พระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. ๒๕๒๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๑

เป็นปีที่ ๓๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช
โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัย
ขอนแก่น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำ
แนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
ขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๒๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติ^๕นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๐๘

(๒) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๑๑ ลงวันที่ ๑๔

กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕

บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราช
บัญญัติ^๕ หรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัติ^๕ ให้ใช้พระราช
บัญญัติ^๕แทน

มาตรา ๔ ให้มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งจัดตั้งโดยพระราชบัญญัติ^๕
มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๐๘ เป็นมหาวิทยาลัยขอนแก่นตาม
พระราชบัญญัติ^๕ และคงมีสภาพเป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นกรมในทบวง
มหาวิทยาลัย

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัติ^๕

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่น

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยขอนแก่น

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยรักษาการตาม
พระราชบัญญัติ^๕

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

มาตรา ๘ มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการดังนี้

- (๑) สำนักงานอธิการบดี
- (๒) บัณฑิตวิทยาลัย
- (๓) คณะ
- (๔) วิทยาลัย

และอาจให้มีสถาบันเพื่อการวิจัย สำนัก ศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นเพื่อส่งเสริมวิชาการ เป็นส่วนราชการในมหาวิทยาลัยอีกด้วย

สำนักงานอธิการบดีอาจแบ่งส่วนราชการเป็นกองและแผนกหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

คณะ และวิทยาลัย อาจแบ่งส่วนราชการเป็นภาควิชาและสำนักงานเลขานุการ

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน สำนัก และศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นอาจมีสำนักงานเลขานุการเป็นส่วนราชการได้

กอง และสำนักงานเลขานุการ อาจแบ่งส่วนราชการเป็นแผนกหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

สำหรับส่วนงานธุรการของสำนักงานอธิการบดี บัณฑิตวิทยาลัย คณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนักและศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น อาจแบ่งเป็นส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นก็ได้

มาตรา ๕ การจัดตั้ง รวม และยุบเลิกบัณฑิตวิทยาลัย คณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก และศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

การแบ่งส่วนราชการเป็นภาควิชา กอง สำนักงานเลขานุการ และแผนกหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้ทำเป็นประกาศทบวงมหาวิทยาลัย และประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑ มหาวิทยาลัยจะรับ สถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยก็ได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบซึ่งสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัย ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

การควบคุมสถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยที่เข้าสมทบในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๑ นอกจากเงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยอาจมีรายได้ดังนี้

- (๑) เงินผลประโยชน์และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย
- (๒) ทรัพย์สินซึ่งมีผู้ให้แก่มหาวิทยาลัย

รายได้ของมหาวิทยาลัย ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง
ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๑๒ บรรดารายได้และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย จะต้อง
จัดการเพื่อประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

หมวด ๒

การดำเนินงาน

มาตรา ๑๓ ให้สภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
แต่งตั้ง

(๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิการบดี
รองอธิการบดี คณบดี และประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย

(๓) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งจะได้ทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยจำนวนไม่
น้อยกว่าเก้าคน แต่ไม่เกินสิบห้าคน

ให้สภามหาวิทยาลัยเลือกกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ
คนหนึ่งเป็นอุปนายกสภามหาวิทยาลัยและให้อุปนายกสภามหาวิทยาลัย
ทำหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย เมื่อนายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจ
ปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัย

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการ
สภามหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของอธิการบดี

มาตรา ๑๔ นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่่อีกได้

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้วหรือในกรณีที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่นายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อครบวาระ ให้คงปฏิบัติหน้าที่ของตนไปก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยหรือกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

มาตรา ๑๕ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย และโดยเฉพาะมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) วางนโยบายของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทั้งนี้ โดยให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐในส่วนรวมและในส่วนที่เกี่ยวข้องภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(๒) จัดวางระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๓) อนุมัติให้ปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา และประกาศนียบัตร

(๔) พิจารณาเสนอจัดตั้ง รวม และยุบเลิกบัณฑิตวิทยาลัย คณะวิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น รวมทั้งการแบ่งส่วนราชการของส่วนราชการดังกล่าว

(๕) อนุมัติการรับเข้าสมทบหรือยกเลิกการสมทบ ซึ่งสถาบันการศึกษาชั้นสูงและสถาบันวิจัย

(๖) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดี และพิจารณาถอดถอนอธิการบดี

(๗) พิจารณาแต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นและหัวหน้าภาควิชา รวมทั้งผู้ดำรงตำแหน่งรองของตำแหน่งดังกล่าว ถ้ามี

(๘) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และพิจารณาถอดถอนศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ รวมทั้งแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์

(๙) จัดวางระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการเงิน และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย

(๑๐) พิจารณาอนุมัติงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย

(๑๑) ตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่อง
หนึ่งเรื่องใดหรือเพื่อให้ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในอำนาจและ
หน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย

(๑๒) หน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของมหาวิทยาลัยที่มีได้ระบุให้เป็น
หน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ

มาตรา ๑๖ การประชุมของสภามหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อ
บังคับของสภามหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๗ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยขึ้น
คณะหนึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการผู้ทรง
คุณวุฒิจำนวนหนึ่ง ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง

คณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย มีหน้าที่ให้คำแนะนำ
ปรึกษาแก่มหาวิทยาลัย และสนับสนุนการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย

จำนวนและคุณสมบัติของกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย
วาระในการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง ตลอดจนการประชุมเพื่อ
ดำเนินการตามหน้าที่ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๘ ให้มีอธิการบดีคนหนึ่งเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชา
ข้าราชการ และรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และจะให้ม
ีรองอธิการบดีคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามท
่อธิการบดีจะมอบหมาย

เพื่อประโยชน์ในการบังคับบัญชา ให้ถือว่าอธิการบดีเป็นอธิบดี
และรองอธิการบดีเป็นรองอธิบดี ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหาร
ราชการแผ่นดินและกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๕ อธิการบดีนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากบุคคลที่มีคุณสมบัติตาม มาตรา ๒๐

อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกก็ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

สำหรับรองอธิการบดี ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากบุคคลที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐

รองอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งพร้อมกับอธิการบดี

มาตรา ๒๐ อธิการบดีและรองอธิการบดีจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า จากมหาวิทยาลัยหรือจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ในมหาวิทยาลัยหรือในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ หรือ

(๒) ได้ปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าซึ่งต่ำกว่าปริญญาตาม

(๑) จากมหาวิทยาลัยหรือจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี ในมหาวิทยาลัยหรือในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยมาแล้วรวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี

มาตรา ๒๑ อธิการบดีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับของทางราชการรวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) รับปรึกษาและให้ความเห็นแก่คณะดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการศูนย์หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น และผู้อำนวยการหรือหัวหน้าผู้รับผิดชอบในสถาบันการศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันวิจัยอื่นที่เข้าสมทบกับมหาวิทยาลัย

(๓) ควบคุมบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๔) รักษาระเบียบวินัย และส่งเสริมกิจการนักศึกษา

(๕) วินิจฉัยสั่งการเพื่อบูชากันหรือยุติการดำเนินกิจการภายในมหาวิทยาลัยที่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี หรืออาจเป็นภัยต่อความมั่นคง หรือความปลอดภัยของประเทศ

(๖) เป็นผู้แทนของมหาวิทยาลัยในกิจการทั่วไป

(๗) เสนอรายงานประจำปี เกี่ยวกับกิจการด้านต่างๆ ของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย หรือตามที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมาย

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีไม่อาจปฏิบัติราชการ
ได้ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน
ให้รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมาย เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าอธิการบดี
มิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาราชการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีหรือไม่มีผู้รักษาราชการ
แทนอธิการบดีตามความในวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้
ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้คุณสมบัติตามความมาตรา ๒๐ เป็นผู้รักษาราชการแทนอธิการบดี

มาตรา ๒๓ ในบัณฑิตวิทยาลัย ให้คณบดีคนหนึ่งเป็นผู้ปกครอง
บังคับบัญชาข้าราชการ ในบัณฑิตวิทยาลัยและรับผิดชอบงานของบัณฑิต
วิทยาลัย และจะให้รองคณบดีคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้เพื่อทำหน้าที่
และรับผิดชอบตามที่คณบดีจะมอบหมาย

คณบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง โดยคำแนะนำของ
อธิการบดีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบของมหาวิทยาลัย จาก
บุคคลที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔

รองคณบดีนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง โดยคำแนะนำของ
คณบดีจากบุคคลที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๔

คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และสภามหาวิทยาลัยจะ
แต่งตั้งใหม่ก็ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งพร้อมกับคณบดี

มาตรา ๒๔ คณบดีและรองคณบดีจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า จากมหาวิทยาลัยหรือจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัยหรือในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ หรือ

(๒) ได้ปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าซึ่งต่ำกว่าปริญญาตาม (๑) จากมหาวิทยาลัย หรือจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีในมหาวิทยาลัยหรือในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ

มาตรา ๒๕ การจัดให้มีคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัยและการจัดระบบบริหารงานในบัณฑิตวิทยาลัย ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๖ ในคณะหนึ่ง ให้มีคณบดีคนหนึ่งเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบงานของคณะ และจะให้มีรองคณบดีคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีจะมอบหมาย

การแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และคุณสมบัติของคณบดี และรองคณบดีตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๑ ในคณะหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการประจำคณะ ประกอบด้วย คณบดี รองคณบดี และหัวหน้าภาควิชา เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำในคณะ มีจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการโดยตำแหน่ง ถ้าไม่มีการแบ่งภาควิชาหรือมีแต่ไม่ถึงสภากววิชา ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณาจารย์ประจำในคณะเป็นกรรมการเพิ่มเติมให้ได้จำนวนทั้งหมดไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเจ็ดคน

ให้คณบดีเป็นประธานคณะกรรมการประจำคณะ และให้คณบดีเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ

กรรมการที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจะเป็นคณาจารย์ประจำในภาควิชาเดียวกันเกินกว่าหนึ่งคนไม่ได้ กรรมการดังกล่าวมีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี แต่อาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ก็ได้

การประชุมของคณะกรรมการประจำคณะ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๒๔ คณะกรรมการประจำคณะ มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) พิจารณาหลักสูตรและรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับคณะเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๒) พิจารณาวางระเบียบข้อบังคับทางการศึกษาของคณะเพื่อเสนอต่อสภามหาวิทยาลัย

(๓) วางแผนงานของคณะเกี่ยวกับโครงการวิจัย โครงการทางวิชาการ การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับนโยบายของสภามหาวิทยาลัย

(๔) พิจารณาเสนอเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ในคณะต่อสภามหาวิทยาลัย

(๕) จัดการสอบไล่ของคณะ

(๖) พิจารณางบประมาณของคณะ

(๗) ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นแก่คณบดี

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณบดีมอบหมาย

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีการแบ่งภาควิชาในคณะ ให้มีหัวหน้าภาควิชาเป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบงานของภาควิชา และจะให้มีรองหัวหน้าภาควิชาคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่หัวหน้าภาควิชาจะมอบหมาย

หัวหน้าภาควิชาขึ้น สภามหาวิทยาลัยจะได้แต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณบดี ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบของมหาวิทยาลัยจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย ซึ่งได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีในมหาวิทยาลัย หรือในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ

หัวหน้าภาควิชามีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และสภามหาวิทยาลัยจะแต่งตั้งใหม่อีกก็ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

รองหัวหน้าภาควิชาพ้นจากตำแหน่งพร้อมกับหัวหน้าภาควิชา

มาตรา ๓๐ ในวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ให้มีผู้อำนวยการวิทยาลัยคนหนึ่ง เป็นผู้ปกครองบังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบงานของวิทยาลัย และจะให้มีรองผู้อำนวยการวิทยาลัยคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการวิทยาลัยจะมอบหมาย

ผู้อำนวยการวิทยาลัยนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง โดยคำแนะนำของอธิการบดีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบของมหาวิทยาลัย จากบุคคลที่คุณสมบัติตามมาตรา ๓๑

รองผู้อำนวยการวิทยาลัยนั้น ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง โดยคำแนะนำของผู้อำนวยการวิทยาลัย จากบุคคลที่คุณสมบัติตามมาตรา ๓๓

ผู้อำนวยการวิทยาลัยมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และสภามหาวิทยาลัยจะแต่งตั้งใหม่อีกก็ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

รองผู้อำนวยการวิทยาลัยพ้นจากตำแหน่งพร้อมกับผู้อำนวยการวิทยาลัย

มาตรา ๓๑ ผู้อำนวยการวิทยาลัย และรองผู้อำนวยการวิทยาลัย ต้องได้รับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ

มาตรา ๓๒ การจัดให้มีคณะกรรมการประจำวิทยาลัยและการจัดระบบบริหารงานในวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

การแบ่งภาควิชาในวิทยาลัย ให้นำมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่มีมหาวิทยาลัยมีสถาบันเพื่อการวิจัย มีสำนักหรือศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นเพื่อส่งเสริมวิชาการตามวรรคสองของมาตรา ๘ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยวิทยาลัยตามมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๔ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น และหัวหน้าภาควิชา จะต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และจะดำรงตำแหน่ง หรือรักษาราชการแทนในตำแหน่งดังกล่าวมากกว่าหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้ เว้นแต่การรักษาราชการแทนเป็นการชั่วคราวไม่เกินหกเดือน

หมวด ๓

ตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา ๓๕ คณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย มีตำแหน่งทางวิชาการดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

การเข้าดำรงตำแหน่งทางวิชาการข้างต้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๖ อาจารย์ต้องได้รับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ

มาตรา ๓๗ ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเป็นพิเศษ และพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด สภามหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในวิชาที่ศาสตราจารย์นั้นมีความเชี่ยวชาญก็ได้

มาตรา ๓๘ อาจารย์พิเศษนั้น อธิการบดีจะได้แต่งตั้งขึ้นประจำการศึกษาแต่ละปีตามคำแนะนำของคณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น แล้วแต่กรณี จากผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมซึ่งมิได้เป็นคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๙ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัยจากผู้ซึ่งเป็น หรือเคยเป็นอาจารย์พิเศษในวิชาที่ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญ

คุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์พิเศษให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

หมวด ๔

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๔๐ ปริญญามีสามชั้น คือ

เอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด.

โท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม.

ตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา ๔๑ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญาชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔๒ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรี ได้รับปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่งหรือปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองได้

มาตรา ๔๓ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา และประกาศนียบัตร สำหรับสาขาวิชาใดได้ดังนี้

(๑) ประกาศนียบัตรชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาหนึ่งสาขาวิชาใดภายหลังที่ได้รับปริญญาแล้ว

(๒) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในสาขาวิชาหนึ่งสาขาวิชาใด ก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี

(๓) ประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

มาตรา ๔๔ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญากิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภามหาวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ

ชั้น สาขาของปริญญา และวิธีการให้ปริญญากิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๕ มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีครูวิทยฐานะและเพิ่มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา และประกาศนียบัตรก็ได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครูวิทยฐานะและเพิ่มวิทยฐานะ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ครูวิทยฐานะและเพิ่มวิทยฐานะ จะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างไรให้เป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

มาตรา ๔๖ สภามหาวิทยาลัยอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมายหรือเครื่องแต่งกายนักศึกษาได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๗ ผู้ใดใช้ครูวิทยฐานะ เพิ่มวิทยฐานะ เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายนักศึกษาของมหาวิทยาลัย โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรของมหาวิทยาลัยโดยที่ตนไม่มี ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ หรือมีวิทยฐานะเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๘ ให้นายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติ^{๕๕}นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยังคงปฏิบัติหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัยอยู่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๓(๑) และ (๓) ซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติ^{๕๕}นี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับเกี่ยวกับการประชุมของสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติ^{๕๕}นี้ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๐๘ ว่าด้วยเรื่อง^{๕๕}นี้ใช้บังคับไปพลางก่อน

มาตรา ๔๙ ให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี รองคณบดี และหัวหน้าภาควิชา อยู่ในวันที่พระราชบัญญัติ^{๕๕}นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี คณบดี และหัวหน้าภาควิชาขึ้นใหม่ ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติ^{๕๕}นี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๐ ให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการประจำคณะ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัติ^{๕๕}นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งขึ้นใหม่ ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติ^{๕๕}นี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๑ ให้ผู้ซึ่ง^{๕๕}เป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์

ในมหาวิทยาลัยอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติ^๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
ยังคงมีฐานะเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์
พิเศษ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ต่อไปตาม
พระราชบัญญัติ^๕

มาตรา ๕๒ ในระหว่างที่ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา หรือออก
ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ขอบังคับและระเบียบ เพื่อกำหนดการตาม
พระราชบัญญัติ^๕ ให้นำพระราชกฤษฎีกาประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
ขอบังคับและระเบียบที่ใช้อยู่เดิมมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โหตระกิตย์

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้^๕ โดยที่การ
ดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นแหล่งกลางของสถาบันอุดมศึกษาในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือได้เพิ่มขยายขึ้นเป็นอันมาก ทั้งในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชา
ต่าง ๆ การค้นคว้า วิจัย และการบริการทางวิชาการแก่สังคมตลอดจนภารกิจอื่น ๆ
ตามความต้องการของการพัฒนาประเทศ สมควรที่จะได้มีการปรับปรุงโครงสร้าง
และระบบบริหารมหาวิทยาลัย เพื่อให้การบริหารการศึกษามีความคล่องตัว
และเหมาะสมกับสภาพการณ์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ^๕